

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA NOVO MESTO

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto - Izjava vsak četrtek - Posamezna številka 20 din - LETNA NAROCNINA 900 din, polletna 450 din, četrletna 225 din; plačljiva je vnaprej - Za inozemstvo 1800 din oziroma 4 ameriške dolarie - TEKOČI RACUN pri Mestni hranilnici - Komunalni banki v Novem mestu štev. 606-70/3-24

Stev. 15 (577)

Leto XII.

NOVO MESTO, 13. APRILA 1961

UREUJE ureniški odbor - Glavni in odgovorni urednik Tone Gošnik - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg štev. 3 (vhod iz Dilančeve ulice) - Poštni predel Novo mesto 33 - TELEFON uredništva in uprave štev. 127 - Nenaročenih rokopslov in fotografij ne vracamo - TISKA Casopis podjetje -Delo- v Ljubljani

Predsednik Ljudske skupščine Slovenije, tovariš Miha Marinko v Sevnici

Prejšnjo sredo je na povabilo Občinskega komiteja ZKJ in Občinskega odbora SZDL obiskal Sevnico predsednik LS LR Slovenije, tovariš Miha Marinko. V daljšem razgovoru s predstavniki političnih organizacij, predsednikom ObLO in z ljudskimi poslanci se je dodobro seznanil s političnimi in z gospodarskimi problemi sevnanske občine. - Posebno mesto so v razgovorih dobila vprašanja kmetijstva in gozdarstva. Tovariš predsednik je živo zanimal tudi za večje načrte sevnanske industrije ter si ogledal Mizarovo produktivno zadrugo v Jugotaninu, kjer se je zadržal skoraj eno uro. Govoril je tudi o povezavi sevnanskega gospodarstva v bolj homogeno celoto, kar bi še pospešilo nadaljnji razvoj ne samo gospodarstva, temveč tudi negospodarskih dejavnosti. - Poldan si je tovariš Miha Marinko ogledal tudi planinski dom na Lisci.

PRED KONCET PRVE ETAPE JUGOSLOVANSKIH PIONERSKIH IGER

Manj manifestacij in več vsebine

10. aprila je bila v Novem mestu razširjena seja okrajne odbora Jugoslovenskih pionirskega igra, na katero so povabili tudi predstavniki občinskih odborov pionirskega igra. Medtem ko so razpravljali o dosedanjem delu, so poudarili, da so bile pionirske igre v novomeškem okraju le preveč manifestativne in je zato prišla vsebinska dejavnost manj do izraza. V prihodnjem naj bi bolj skrbeli za take oblike dela, ki jih pionirji sami izbereta, in pazili tudi na to, da bodo vse njihove prireditve res kvalitetne. Ce smo doslej pri tem le preveč zaposlili učitelje, ni bilo le slučajno, saj so znali pionirjev često pomagati čez ovire, vendar bi morali v prihodnosti pritegniti še druge, zlasti starše, ki jim delo z otroki ni tveje. Ponekod so pionirji sami našli rešitev in prosili za pomoč, hkrati pa izdelali nove načrte in jih izpolnili z izvirnimi delovnimi oblikami. Seveda bi morali šolsko in izvenskoško pionirske delo strogo ločiti, saj obsegajo igre predvsem tisto dejavnost, ki po šolskem programu ni predvideno.

Trebarski pionirji pomagajo največ mladincu, učitelji in žene. Na temo "Moj kraj včera" pišejo o krajevih zgodovinskih dogodkih, predvsem o predvojnom času. Imajo več krožkov in marljivo dopisujejo v časopise. Posedno

Samj so se lotili

Prebivalci Cegelnice pri Novem mestu so začeli vodovod. Niso čakali na pomoč in moredovati, ampak so se kar sami lotili težavne naloge. S podjetjem Vodovod so se dogovorili, da bo prispevalo glavne celi, vse drugo pa so sklenili opraviti sami in se so brez odlašanja lotili kompanija Jarkov. 260 m jih bo treba skopati in zasutti! Marljive so naleteli na skale in jih le stežka razbili. Do zdaj so prispevali blizu 700 prostovoljnih ur, okoli 400 pa jih bodo še moralni opraviti. Takih primerov je res malo, zato zasluži Cegelnici javno pohvalo.

Bogat Zagrebški veseljem

Letošnji spomladanski Zagrebški veseljem, ki bo od 14. do 23. aprila bo kot vsi dosejanji že vedno sejem blaga in opreme za široko potrošnjo. Vendar bo v letošnji organizaciji nekaj novosti. Da bi razstavljavcem kar najbolj omogočili prikazati njihovo delo v proizvodnji, bo v okviru veseljeja oseni posebnih mednarodnih prireditve, sejemov in tudi modni revija. Kar naštejmo tih: sejem prehrane, sejem tekstila in konfekcije, razstava "Medicina in tehnička", razstava varilne tehnike, razstava merilne in regulacijske tehnike, razstava "Turizem in gostinstvo v Jugoslaviji" in še stalna mednarodna razstava publikacij. Mednarodni sejem prehrane in mednarodna razstava "Medicina in tehnička" bo tukrat prvič v naši državi.

V brežiški občini imajo pionirji šahovska tekmovanja. Precej obsežna je njihova dramatična dejavnost. (na odru se bodo predstavili 8 do 10-krat) uspešno pa že delujejo literar-

VREME

od 13. do 23. aprila 1961

Nestalno vreme s pogostimi padavinami. Močnejše padavine z ohladitvijo pričakujemo z 13. in 19. aprila. V. M.

Pogrešamo pobud obrtnikov

Znano je, da obrti zaostaja za splošnim razvojem, potrebe po uslužnostni obrti pa so edajše večje. Ker se zadevo načeli na mnogih zborih volivcev v novomeški občini, še posebej v večjih središčih, smo obiskali predsednika ObLO Novo mesto tov. Ludvika Goloba in mu zastavili nekaj vprašanj:

Kako rešuje vprašanje obrti letoskih občinskih družbenih planov?

- Ker ugotavljamo, da razvoj obrti zaostaja, čeprav bi moral biti hitrejši s posebnim ozirom na spremjanje struktur prebivalstva in rastoti standard, ki zahteva edajše več kvalitetnejših obrtnih storitev, so nujni obsežnejši ukrepi. V družbenem sektorju obrti predvidevamo letos 11 odstotno povečanje družbenega bruto proizvoda, zaseben sektor pa bi ostal na isti ravni kot lani. Osnovna ovira za povečanje zmogljivosti obrti je pomanjkanje primernih prostrov. Pripravljamo programe za novogradnjo obrtnih podjetij Kovinar, Tapetnik, Mizarstvo, SGP Pionir in še nekaterih drugih. Po izselitvi le-teh bomo v Novem mestu, kjer je ta problem najbolj pereč, dobili prostore za uslužnostno obrt. Del potreb bomo moral zadovoljevati tudi s pomočjo servisov stanovanjskih skupnosti.

All ste seznanjeni s stvari! Okrajne obrtne zbornice?

- Pogrešamo pobud obrtne zbornice, ki naj bi nastopala s programi in od občine zahtevala

močnejše investiranje v obrt, tako kot to dela industrija. V kolikor se sedanja organizacija obrtne zbornice ne bo izpremenila in ker občinske izpostavitev niso zaživelje, bomo morali dosegli dvoje: zbornica bo morala

najti boljši način stikov z občino ali pa najti novo obliko občinske ali morda celo medobčinskega obrtnega organa, ki bo bolj ustrezal novi situaciji.

Kakšna je politika občine do obrtnih podjetij pri dajatvah? Ali morda razmislijo o nižjih pavšalih, ki naj bi pospešili razvoj obrti?

- V sedanjem sistemu pavšalij ugotavljamo dobre in slabe težnje: le majhen del obrtnih podjetij je ustvaril sredstva za svoj razvoj, ostala pa so slabo gospodarila. In še to: cene obrtnih uslug so bile pri obojih enake, tako da se je nizkih pavšal skoroda izrodil v socialno podporo.

Zaradi novega sistema delitve dohodkov bodo podjetja prisiljena iskatati notranje rezerve in bi bilo morda zgrešeno, če bi njihove probleme (preden pridonovali novi instrumenti delovati)

reševali z odnosom: komuna — obrtno podjetje. V posameznih primerih bomo v to prisileni, vendar bomo ukrepali samo na podlagi temeljnih analiz. Mislimo, da novi instrumenti nikar ne bi smeli vplivati na dvig cen, najmanj pa v obliki, ko bi obrti utemeljena prevalev svojih bremen na potrošnika s parolo: komuna od nas zahteva sredstva. Potrošnik moramo preko SZDL ali morda posebnih potrošniških svetov za obrt omogočiti tudi neposredno intervencijo.

Ali so obrtna podjetja letos že obveščena o višini pavšalov?

- Doslej še ne, ker smo čakali novih instrumentov, zadeva pa je že toliko dozorela, da bodo vsa obrtna podjetja v občini še ta mesec obveščena o višini pavšalov, ki so jih dolžna pletati.

Spominu borcev in žrtev fašizma

Med proslavami ob 20. občinskem revolucionarju bo 22. julija velika svečanost v Žužemberku. Na Criblju nad starodavnim trgom ob Krki že rastejo obrisi velikega spomenika, ki bo posvečen spomini 1200 padlih borci in žrtv fašističnega nasilja s področja bivše žužemberške občine. Polovica del okrog novega spomenika je gotova. Spomenik sestavlja 25 metrov visok aluminiasti obelisk, plošča z imeni žrtv in grobniča. Obelisk bo stal med ploščo in grobničo. Sesterotona dva in pol metra visoka grobniča je že sezidana. Prav tako je zabetonirana sesterotona osnova, na kateri bo stala plošča. Okolico so zasuli in izravnali, celoten prostor pa dobiti obliko stočca. Ko bo spomenik postavljen, bo nudil veličastno podobo. Bo spomin na velika leta borb za osvoboditev pa hkrati tudi opomin vsem, ki niso proti vojnemu nastigli.

Do 4. julija bodo v Šubički kraini uredili več krajevni grobišči padlih borcev: v Laščah, Hinjah, na Prevolah in v Lipovcu pri Ajdovcu. Borci, ki so pokopani v drugih krajinah, kakor tudi posmrtni ostanki partizanov s pokopališčem v Žužemberku, Lipu in

Vrhovem pa bodo prekopali v skupno novo grobničo.

Proslava v Žužemberku bo ob letošnjem dnevu vstaje slovenskega ljudstva osrednja okrajna priedelitev. Udeležili se je bodo tudi številni sorod-

Minirana proga

Te dni so delavci, ki obnavljajo železniško progo, naleteli v bližini postaje Videm-Krško na mino. Bila je približno 50 centimetrov globoko v zemlji pod pragom. Med delavci je nastal prepričaj in so takoj prenahali z delom. Naslednji dan je prišel strokovnjak s priravo za odkrivanje min. V neposredni bližini jih je našel šest. Pod progom so bile mine položene v drugi svetovni vojni. Ceravno so vozili vsake dan preko tega minskoga polja vlaki, na srečo ni prišlo do eksplozije. Mine so bile pregibene v zemlji in v napaka le-

Samo za las je manjšalo, da niso delavci udarili po mini. Lahko bi eksplodirale še ostale. Berite in razširjajte DOLENJSKI LIST!

in bi se zadeva tragično končala.

D. K.

Štafera mladosti

19. aprila bo kot vsako leto tekla skozi naš okraj štafera mladosti, ki bo nesla čestitke predsedniku republike maršalu Titu. Na meji NRH je bodo sprejeli mladinci občine Črnomelj. Načo bo štafera tekla skozi Metliko, Novo mesto, Kostanjevico, Brežice, Videm-Krško, Brestanico in Senovo, od koder bo bodo naši mladinci prenesli do meje celjskega občine. Mladina srednjih šol bo imela v času štaferete v celodnevni športni prireditvi. Razen glavne štafetne proge je še vrsta stranskih, tako da bo okoli 5.000 mladincov in mladink preteklo približno 500 km poti.

Razen občinskega obrtnega središča

bodo v Vidmu-Krškem ustanovili še posebno središče za vso uslužnostno obrt

Pred Jutrišnjo okrajno sindikalno konferenco obrtnih in komunalnih delavcev smo se obrnili na tovarisko Staneta Nungića, predsednika občinskega ljudskega odbora v Vidmu-Krškem: prosili smo ga, da je odgovoril na nekaj vprašanj s področja nadaljnega razvoja obrti in komunalnih služb v občini, kako tudi glede problemov samoupravljanja v teh podjetjih.

Kako se bosta v vaši občini razvijala obrt in komunalna služba, zdaj po sprejetju družbenega plana za leto 1961?

- Družbeni plan občine za leto 1961 daje močan poudarek razvoju obrtništva v občini. Predvidevamo, da se bo skupni obseg obrtniške proizvodnje in storitev v letu 1961 povečal v primeru z lanskim letom za 9,12% ali od milijarde in pol na milijardo in 637,000.000 din. Narodni dohodek bo večji za 13,17% in bo znašal 589 milijonov dinarjev.

Prvi del pionirskega iger bo že nekaj dni zaključen, ponavno se načrni dejavnosti se niso približali. S pionirji je treba delati sistematično. Da bi igre res dosegle namen in kvaliteto, nekateri dejavnosti ne bi smeli uvajati za vsako ceno; izbrali naj bi samo tisto, kar pionirje nabolj veseli. Casa za to pa je že dovolj, pionirske igre so namreč podaljšane do 22. decembra letos.

Prvi del pionirskega iger bo že nekaj dni zaključen, ponavno se načrni dejavnosti se niso približali. S pionirji je treba delati sistematično. Da bi igre res dosegle namen in kvaliteto, nekateri dejavnosti ne bi smeli uvajati za vsako ceno; izbrali naj bi samo tisto, kar pionirje nabolj veseli. Casa za to pa je že dovolj, pionirske igre so namreč podaljšane do 22. decembra letos.

Centra v Krškem, ki naj ustanovi nove obrtne enote, posebno tistih strok, ki jih je premarlo. Praksa kaže, da manjše delavnice težko žive zaradi prevelikih stroškov, ki jih imajo s knjigovodstvom, obrtnimi posili, evidentno itd., zato naj bi dosegli boljši način stikov.

Praksa kaže, da manjše delavnice težko žive zaradi prevelikih stroškov, ki jih imajo s knjigovodstvom, obrtnimi posili, evidentno itd., zato naj bi dosegli boljši način stikov.

Praksa kaže, da manjše delavnice težko žive zaradi prevelikih stroškov, ki jih imajo s knjigovodstvom, obrtnimi posili, evidentno itd., zato naj bi dosegli boljši način stikov.

Praksa kaže, da manjše delavnice težko žive zaradi prevelikih stroškov, ki jih imajo s knjigovodstvom, obrtnimi posili, evidentno itd., zato naj bi dosegli boljši način stikov.

Praksa kaže, da manjše delavnice težko žive zaradi prevelikih stroškov, ki jih imajo s knjigovodstvom, obrtnimi posili, evidentno itd., zato naj bi dosegli boljši način stikov.

Praksa kaže, da manjše delavnice težko žive zaradi prevelikih stroškov, ki jih imajo s knjigovodstvom, obrtnimi posili, evidentno itd., zato naj bi dosegli boljši način stikov.

Praksa kaže, da manjše delavnice težko žive zaradi prevelikih stroškov, ki jih imajo s knjigovodstvom, obrtnimi posili, evidentno itd., zato naj bi dosegli boljši način stikov.

Praksa kaže, da manjše delavnice težko žive zaradi prevelikih stroškov, ki jih imajo s knjigovodstvom, obrtnimi posili, evidentno itd., zato naj bi dosegli boljši način stikov.

Praksa kaže, da manjše delavnice težko žive zaradi prevelikih stroškov, ki jih imajo s knjigovodstvom, obrtnimi posili, evidentno itd., zato naj bi dosegli boljši način stikov.

Praksa kaže, da manjše delavnice težko žive zaradi prevelikih stroškov, ki jih imajo s knjigovodstvom, obrtnimi posili, evidentno itd., zato naj bi dosegli boljši način stikov.

Praksa kaže, da manjše delavnice težko žive zaradi prevelikih

Iz čevljarske delavnice — močno pod etje

Kako se razvija topičko podjetje »BOR«

Današnje samostojno čevljarsko podjetje »BOR« v Dolenjskih Toplicah je bilo 1946 le majhna delavnica s sedmimi ljudimi, ki so jo ustanovili kot čevljarski odsek pri takratni kmetijski zadrugi Straža Toplice.

Nove razmere v podjetju, povpraševanje po čevljarskih izdelkih na trgu in boljši delovni pogoji so zadnja leta omogocili, da je proizvodnja vidno naraščala, kar pove tudi nekaj števil: 1956 je imelo podjetje 41 milijonov brutto prometa, 1957 57 milijonov, 1958 74 milijonov, 1959 87 milijonov, 1960 pa kar 130 milijonov. Kakor predvidevalo, bodo letos lanske proizvodnjo presegli za 10 milijonov. Medtem ko proizvodnja iz leta v leto raste, pa namevorajo de-lo čimborj mehanizirati.

Do nedavnega je vsa proizvodnja temeljila na ročni izdelavi predmetov, zato so čestom kmeti lahko dosegli predpisani plan. Tako je OBLD iz Novega mesta za lani predpisal také številke, da jih podjetje ne

bil moglo dosegči. Predstavniki podjetja so takoj poudarili, da bi plan dosegli in presegli, ce se lahko poslužijo raznih obrtnih čevljarskih delavnic, s katerimi bi sklenili pogodbe. Na osnovi posebnega sporazuma so potem povezali s čevljarskim podjetjem v Trebnjem, Kostanjevicu, Šentjerneju, s podjetjem »Planine« v Črnomlju in »Kruponom« v Zužemberku. Na osnovi tega sodelovanja je »BOR« plan presegel in hkrati pomagal zlasti črnomaljskemu podjetju, ki je prav tedaj začelo v tezave.

Zaradi nerentabilnosti so kasneje razpustili čevljarsko podjetje »Krupon« v Zužemberku. Ker je nekaj delavcev ostalo brez zaposlitve, je zanesel poskrbelo podjetje Mladinski aktiv, sindikalna organizacija, Zveza komunistov in organi delavskega samoupravljanja si prizadevalo, da bi bila njihova dejavnost kar najbolj vsestranska.

Ivan Zoran

V Vidmu-Krškem so sprejeli družbeni plan in proračun za 1961

5. aprila so odborniki obeh zborov občinskega ljudskega odbora Videm-Krško sprejeli družbeni plan in proračun za leto 1961. Družbeni plan predvideva letos popravitev vrednosti celotne proizvodnje, izvedenje novega delovnega določka za 16,13 odst. Odborniki so v živahnih razpravah predlagali nekatere spremembe plana in proračuna.

V obdini je zaposlenih 26 cestarjev. Da bi krajnji odbori dobili dincem sredstvo za popravilo cest, so odborniki predlagali, naj bi se število cestarjev zmanjšalo. Komunalna uprava naj bi imela le manjšo ekipo cestarjev, ki bi jo posiljala tja kjer bi bilo najbolj potrebno.

Zbor prizadevalci ni soglašal s predlogom, da bi za leta 1961 zaposleni plačevali 5 odst. dopolnilni proračunski prispevek. Ker je občinski zbor glasoval za predlog, je bila iz vrste obzorov sestavljena komisija, ki bo zadevo ponovno proučila.

In proračuna za leto 1961 je razvidno, da bodo sredstva stanovanjskega skoda znašala 99 milijonov dinarjev. Odborniki so bili mnenja, naj bi upravni odbor stanovanjskega skoda nastopil kot investitor gradnje cenejših stanovanj, ki bi jih dodelil finančno slabikom in socialno ogroženim družinam. Na stanovanjski upravi je preko 200 prošenj. Mnogi čakajo na rešitev že več let.

Odborniki so v razpravi ugotovili, da bo treba dati prednost se nedokončanim investicijam. Skupne investicije bodo letos znašale tri pol milijarde dinarjev, kar je v

SE NE VNAM!

Dobite jo v vseh servisnih postajah! Prizajva:

UKA - 2

specjalna zelena tekočina
za hidravlične zavore
je izdelana po specifikaciji
HD SAE 70 R 3

— Uspešno jo uporabljamo pri nizkih in visokih temperaturah (od -50° C do +120° C).

— Je zelo odporna proti vodi.

— Visoko vrednike in gorišče onemogočata izparevanje.

— Kemično je stabilna, zato se ne spreminja, tudi če jo uporabljamo dalj časa ali če jo vskladiščimo.

— Na krovne v hidravličnih sistemih ne vpliva korozivno, niti ne razdega gumice.

— Podnadmaje tudi pri visokih temperaturah.

— Mešamo jo lahko z vsemi standardnimi tekodiščami za hidravlične zavore.

— Je zelo ekonomična, ker jo menjamo lele po 12 tisoč km.

— SE NE VNAM!

Dobite jo v vseh servisnih postajah! Prizajva:

Bi SKRKA

tovarna maziv in kemičnih izdelkov — ZAGREB

■ Med 72 pomorskimi državami zavzemajo Jugoslavijo po tonazni trgovskih ladij devetnajsto mest na svetu.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

V prihodnjih petih letih moramo zgraditi 500.000 stanovanj. Kljub temu, da smo do lanskega leta zgradili približno 550.000 stanovanj, nam le-tih še vedno močno primanjkuje. In to ne velja le za močno industrializirane predele, pač pa tako rekoč za vsak kraj pri nas. Vsako naselje se ukvarja s problemom: stanovanja, stanovanja.

Poglejte na primer, kakšne težave imamo prav sedaj s stanovanji, ko so se stroški za prevoz delavcev do delovnih mest močno povečali. Ce kdaj je zdaj za vsako podjetja važno, ali stanujejo delavci bliže podjetja, ali pa se morajo prevažati na desetine kilometrov daleč. Z novimi 500.000 stanovanji, ki naj bi jih zgradili do leta 1965, bi vsaj nekoliko uredili tudi te probleme, da ne govorimo o tistih državljanih, ki se stiskajo v majhnih ali neprimernih stanovanjih v strnjeneh naseljih. Gospodarski strokovnjaki pa so prepričani, da je vsaka naložba za stanovanje obenem tudi naložba v gospo-

Za stanovanje gre

darsivo. Kdor boljše stani, bolje dela. Ce pa se mu pri tem ne bo treba prevažati na dolge relacije, bo pri delu še bolj spočit, kar vse lahko prinese nazaj dobršen del milijard, ki jih bomo porabil za gradnjo novih stanovanj.

Nedavno tega je tudi Zvezna ljudska skupčina razpravljala o tem problemu ter o uveljavljanju stanovanjske reforme in s usmerjanju stanovanjske gradnje. Rekli bi, da je osnova ugotovitev tale: državljanom je treba omogočiti in jih spodbujati k temu, da bodo sodelovali pri razvoju stanovanjskega kulturnega gospodarstva, po drugi strani pa je treba na vsak način modernizirati stanovanjsko gradnjo tako, da bodo posamezne stanovanjske enote gradili hitreje kot doslej.

Problem je tudi v tem kako bomo zagotovili, da bodo stanovanjski skladi zadovoljili vse potrebe po sredstvih. Med drugim gre namreč zato, kako se ti skladi uporabljajo. V nekaterih primerih uporabljajo dobršen del skladov za komunalne naprave. To je sicer prav in red, saj smo s dodatnimi predpisi spremenili začetni predpisi tako, da lahko investitorji s sredstvi iz tega sklada, dograde tudi okolično stanovanjskih blokov. Pri tem so bili mišljeni najnovejši priključki za vodovod, električno in podobno. Stvar pa se je v nekaterih občinah skazila. Sredstva iz stanovanjskih skladov uporabljajo za gradnjo transformatorskih postaj, za asfaltiranje cest, da celo za manjše industrijske objekte. Seveda pa vse to skupaj nima prav nič zveze z urejevanjem stanovanjskih okolic in najnovejšimi komunalnimi napravami. Za te stvari bi bilo treba najti sredstva iz drugih virov. Menimo, da bi bilo treba stanovanjske sklade uporabljati zares samo za gradnjo stanovanj, če hočemo zgraditi po milijona le-teh. Se premalo denarja bo in tem sredstvom bodo morala tako ali tako še precej prispevati tudi posamezna podjetja.

No, rešitev pa ni samo v tem, pač pa bo treba začeti v mnogo širšem obsegu zbirati sredstva samih državljanov. Tu smo šele na začetku poti in le v posameznih primerih so občine oz. zavodi za gradnjo stanovanj organizirali primerno hranilno službo, v katero se stekajo sredstva državljanov. To je obenem lahko za državljanata najbolj gotova pot do primernega stanovanja.

V bodoče bo treba ponovno razpravljati tudi o najemninh. Vse kaže, da jih bo treba regulirati in ukiniti začasne omejitve ter glede višine najemnin prepustiti popolno sprovo do samim komunam. Povsem napak bi bilo, če bi to razumeli tako, da bi začeli najemnine kar povpreč povečevati. Tu je treba upoštevati živiljenjski standard, osebne dohodek, možnosti za novogradnjo itd. Z vsklajevanjem najemnin pa bo postal tudi za posameznega državljanata veliko bolj spodbudjen samostojec, kar imi si bo pridobil pravico do stanovanja. Se primeri, da sedaj v nekaterih krajev plačuje državljan, ki si je sam zgradil stanovanje zanj prav toliko ali celo več kot tisti, ki je stanovanje dobil od podjetja, z drugo besedo od družbe.

ZUNANJE-POLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Predsednik Tito bo na sedanjem potovanju po afriških državah obiskal še Združeno arabsko republiko in se potem vrnih domovino. Zdaj je na obisku v Tuniziju, kjer je doživel prav tako močen, navdušen in spontan sprejem kot v Maroku, Gvineji, Republiki Mali in drugih afriških državah, ki jih je došel obisk.

Clovek ima vtis, kakor da se Titova pot miru bliža vrhuncu, kakor da je z vsakim njegovim obiskom v drugi državi sprejem še veličastnejši — ce je to mogoče — skratka, kakor da gre glas o njegovi osebnosti, o njegovi politiki, o stvari, za katero se bojuje, pred njim hitreje od letal in ladji, da, celo hitreje od brzovaja.

Afriški narodi danes čutijo, kdo jim je prijatelj. Množice je sicer mogoče spraviti na ulice — je dejal v intervju predsednik republike — in mi jih pa mogoče pripraviti do tega, da bi manifestiral nekaj, česar ne čutijo.

In ko se tako v središču svetovne potornosti pot našega predsednika bliža koncu, mu v domovini želim zdravja, da bi jo tudi uspešno zaključil na same zaradi ugleda in ne v prvi vrsti zaradi cest, ki ga je s svojo potjo krepko podprt. To pa nas seveda ne ovira, da ne bi bili zadovoljni in ponosni nad vlogo, ki jo po njegovih zasluzi in zadolžitvah, ki je bil pravilno posredovanje politike Jugoslavije v mednarodnem razumevanju, ki ga je s svojo potjo krepljeval.

— Samo od 18. aprila do 31. decembra 1958 je albanski tisk objavil 527 protijugoslavskih člankov, radio Tirana pa je oddajal 423 vesti in komentarjev sprova.

— V Albaniji deluje osem protijugoslovanskemu vodstvu in jugoslovanskemu narodom.

— Albanska vlada je po resoluciji Informirja leta 1948 enostransko razveljavila 27 bilateralnih pogodb. Zaradi politike albanske vlade zdaj pravzaprav ni nobenega sodelovanja med obema državama niti nobenih stikov ali vezi med narodi oba držav.

Naj navedemo samo nekaj podatkov — čeprav jih je objavil tudi dnevni tisk — o naravnost patološki gonji albanskega partizskega državnega vodstva proti

slovenskih centrov. V obdobju od 1948 do septembra 1960 so na razne načine v skupinah ali posamično postali v Jugoslavijo 675 diverzantov in agentov, izmed teh 548 oboroženih. In še in še...

Clovek sa sprašuje, od kod izvira ta strašna mržnja do Jugoslavije, ki ni zmerom samo skušala živeti v dobrih odnosih z vsemi sosednimi, torej tudi z Albanijo, ampak ji je bila tudi zmenjava voljna pomagati in ji je pomagala. To si je mogoče razlagati samo s puštolovsko politiko vodilnih albanskih osebnosti, ki uspeva samo v podnebju

Bela knjiga o Albaniji

do skrajnosti zaostrenih sosedstvenih odnosov in razmer v lastni državi. Saj ni nobena tajnost, da so albanski voditelji krvavo obračunali in še obračunajo z vsemi tistimi, ki se kolikor proti-testirali ali samo ne soglašajo z takšno politiko. Potem takem je treba umetno vzdrževati napetost na mejah, da bi s pretevajočo obrambo pred zunanjim nevarnostjo vladala doma brezobzirna klika, ki ne prenese nobene kritike, nobenega uvogovora.

Jugoslavška vlada je hotelka z Belo knjigo opozoriti ne samo OZN, katere članica je Albanija, čeprav krši po vrsti vse določbe Ustanovne liste, ampak tudi svetovno javnost na to, da so jugoslovansko-albanski odnosi skrajno nezadovoljni, kar je posledica protijugoslavanske politike albanske vlade. Jugoslavška vlada hrati opozarja na vsa svoja prizadevanja za zboljšanje teh odnosov, ki pa so bila, žal, zaman.

OBJAVE — RAZPISI — ODLOKI — OBVESTILA

Razpis posojil za dograditev in adaptacijo stanovanjskih hiš

Na podlagi 10., 43., 44., 45. in 47. člena Zakona o finančiranju gradnje stanovanj (Uradni list FLRJ št. 47/59) ter 30. in 31. člena pravil Stanovanjskega skoda skladka št. 01-285/1 z dne 30. septembra 1960, razpisuje upravni odbor Stanovanjskega skoda občine Novo mesto po sklepnu načinu na poslovnem dnevu 7. aprila 1960.

L NATECAJ

najkasneje do 8. maja 1961. Ce prešteje odstopi od posojila, zapade varčniški korist skladka.

Pravilnik je dovoljen za razviditev iz pravil skoda, katerih izvedek

9. Lastna sredstva lahko prispeva investitor v materialu ali gotovini, vse dokazano s listinami, kar bo komisijo posreverjen pred odboru.

10. Izdajata bo objavljen na oglasni deski OBLD Novo mesto,

prosilec pa bodo obveščeni tudi pisno v roku 30 dni po izidu nateca.

11. Prosilec, ki so že vložili prošnje za posojilo pri KB Novo mesto,

naj jih dvignejo in opremijo na podlage določil tega nateca.

Prednost imajo prosilci, ki nujno najboljšo pogodo glede lastne nečistoči, obrestne mere, rokovga odpisovanja in roka dokončanja zgradbe.

Novo mesto, 7. aprila 1961.

SKLAD ZA
ZIDANJE STANOVANJSKIH HIS
OBČINE NOVO MESTO

Razpis posojil za gradnjo stanovanjskih blokov

Na podlagi 10., 43., 44., 45. in 47. člena Zakona o finančiranju gradnje stanovanj (Uradni list FLRJ št. 47/59) ter 30. in 42. člena pravil Stanovanjskega skoda skladka št. 01-285/1 z dne 30. septembra 1960 razpisuje upravni odbor Stanovanjskega skoda občine Novo mesto po sklepnu načinu na poslovnem dnevu 7. aprila 1960.

L NATECAJ

za dajanje posojil za dograditev in adaptacijo stanovanjskih hiš

za dajanje posojil za dograditev in adaptacijo stanovanjskih hiš

za daj

15. april - dan železničarjev

Praznjujemo ga v spomin na revolucionarne dogodke, ki so se začeli v noči od 15. na 16. aprila 1920 z generalnim štrajkom železniških v transportnih delavcev. S štrajkom so odgovorili izkorisťevalem, ki so jih materialno, narodnostno in politično zatirali. Buržoazija je v upuru, da bo štrajk zatrila, uporabila policijo in vojsko. Že drugi dan štrajka je izšla naredba o zadušitvi upora na železnicu in v rudnikih. Stavka se je nadaljevala navkljub vsem poskusom buržoazije.

Da, celo več! Delavski razred Ljubljane je podprt železničarje in se zbral v veliki povorki. Pohoda večino glave množice ni bilo moč zajeziti. Zandari so streljali na neobroženo množico in na Zaloški cesti je obležalo v krv 14 delavcev.

Leta 1941 je Hitler pregazil tudi Jugoslavijo. Ljudstvo je zapuščeno od prejšnjih oblastnikov, ki so strahopetno počagnili v tujino, zaslilo klic

Partije in se mu odzvalo. Gorenjski narod je prijet za puško in se pricel boriti proti tehnično in številčno stokrat močnejšemu osvajalcu. Železničarji niso stali bo strani. Sami so rušili proge, mostove in unicevali lokomotive, da bi povzročili zastop okupatorjevih volumnih transportov. Ko je pricel organiziran upor, so stekle prve kurirske zveze po železnicam. Vlaki, ki naj bi služili okupatorju, so prevažali skrite legale, sanitetni material, postrojitev, oružje in municijo. Železničarji so vzdrževali najzanesljivejšo zvezo med obema deloma Slovenije, ki sta si jo leta 1941 razdelila nemški in italijanski okupator. Partija je kot organizator in voditelj vstaje vsak čas lahko računala na pomoč železničarjev.

Leta 1945 je po osvoboditvi fakala železničarje novo ofenzivo - ofenzivo obnovne potenčnih prog. Železnički transport je pomemben gospodarski živец, zato je bilo treba čimprej obnoviti vse proge in vsa pomočna sredstva. Spet so železničarji s pomočjo vsega ljudstva izpolnili veliko naloge: promet je v zelo kratkem času stekel po vseh najpomembnejših progah.

Program ob letošnjem dnevu železničarjev

8. aprila je bila slavnostna akademija v Domu ljudske prosvete v Ribnici za vso kočeških prog v odsek progo Grosuplje-Ljubljana-Rakovnik. – Iste dan je bilo republiko kraljevsko tekmovanje železničarjev v Rakovniku.

Centralna proslava za dolenske proge bo v Novem mestu v soboto, 10. aprila, ob 10.00 uro v domu železničarjev v Zadružnem domu, Brežljin prost.

Republikansko tekmovanje železničarjev v baimanju bo v nedeljo, 15. aprila, ob 8. uri na postaji Novo mesto in na baimanski podjetja Pionir Tekmovanje bodo ekipo železničarjev iz Maribora, Ljubljane, Nove Gorice. Postojne in Novega mesta.

Strelsko tekmovanje z zraku puško med ekipo železničarjev in ekipa Pionir I in II bo 15. aprila ob 12. uri pred železničnim gospodarskim domom.

Sahist železničniški enot prometa, kurilnice, sekcijs za vzdrževanje prog in uprave ZTP se bodo pomerili v petek, 14. aprila ob 14. uri v Šolski sobi kurilnice.

Tekmovanje v namiznem tenisu bo lokalnega značaja med železničnimi entitati v 15. aprila, ob 14. uri na postaji Novo mesto.

V nedeljo ob 7. uri posta žalni komornedij pred spominsko ploščo na postaji v kurilnici. Hkrati bodo položili vence na grob padlega aktivista železničarja tov. Campa iz Cegarince, in pred spominsko ploščo v Karlovicih pri Trški gori.

Razen tega so organizirani posamezni železnični kolektivi interne proslave v Trebnjem, Tržiču, Črnemlju in drugod.

Prebivalce vabimo, da se v čimvečjem številu udeleži akademije in drugih prireditvev.

2931 prostovoljni ur

Na pobudo krajevne organizacije SZDL sedem so prebivalci lani prilegli graditi cesto Dovško-Sestra. Cesta bo povezala oba kraja in omogočila hitrejši razvoj kmetijstva. Dolga je 600 metrov in bo gotova do 1. maja. Ljudje so v gradnjo ceste vložili mnogo truda, saj so opravili kar 2931 prostovoljnega delovnih ur. Vendar menijo, da vsega ne bodo zmogli sami. Pričakujejo se pomoči od občinskega ljudskega odbora.

Senovo brez avtobusne zvezde

SAP Celje je imel že več let vpletano avtobusno prognozo Kozje-Senovo-Brestanica. Prebivalcem je bila ta zvezca zelo koristna, saj je povezovala 4 km oddaljeni kraj z železniško postajo v Brestanici. Avtobusa so se posluževali dijaki in učenci in tudi za prevoz pošte je bilo dobro urejeno.

S 1. aprila je SAP Celje spremenilo vozni red. Zakaj, se sprašujejo Senovčani, ki hkrati želijo, da bi progo obnovili. Morda bi pri tem lahko pomagalo Transportno podjetje Videm-Krško? D. K.

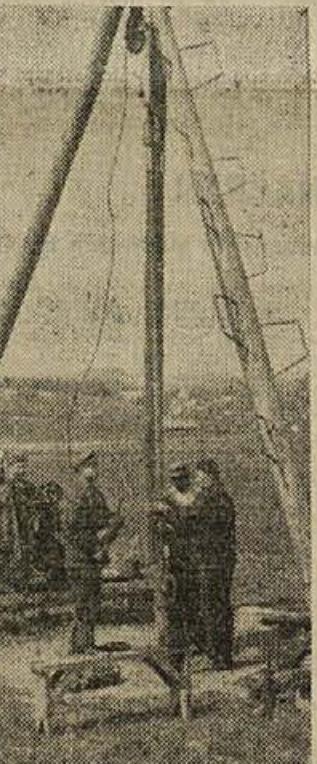
Občini zbor Trgovinske zbornice

V nedeljo, 15. aprila, se bodo v Čatežkih Toplicah zbrali predstavniki trgovskih podjetij iz okraja na redni občini zbor okrajne trgovinske zbornice. Razen o poročilih bo zbor mnogo razpravljal o nekaterih resnih problemih naših trgovin. Pogovorili se bodo o trgovskem strokovnem šolstvu in o deležu trgovine pri ustanovitvi Centra za izobraževanje delavcev v blagovnem prometu. Brežiška vajenska šola trgovske stroke se bo preimenovana v tak center in bo odslej razen za izobražbo rednih kadrov skrbela tudi za izobraže-

Ali se res „ne splača“?

Večkrat slišimo na zborih volivcev, običnih zborih zadrig in druge, da so umetna gnojila predraga in da se jih ne splača uporabljati. Da to ni res, dokazujejo nešteti kmetovalci, ki imajo gnojila iz leta v letu v večji meri z dobljikom uporabljalo. Se bolj kot sedanja uporaba nam kaže koristnosti umetnih gnojil primerjava predelkov na polju pred 170 leti in danes, na kar hočem opozoriti bralice našega lista.

Bogo Grafenauer v zgodovini Slovenskega naroda (Ljubljana, 1960) poroča, da so v času uved-

Ekipa Geološkega zavoda iz Ljubljane išče v okolici Leskovca pri Krškem močni vodni izvir, ki bi oskrboval mesto z zdravo pitno vodo

bejožinskega katastra (cesar Jožef II., sin znanega cesarice Marije Terezije, vladal od 1760 do 1790) pridelal pšenice in rži komaj dvakrat toliko, kot je bilo semen. Grafenauer navaja, Ogrinja, ki je v drugi polovici 18. stoletja ugotovil, da kmetijeta podelijo na hektar 400 do 500 kg pšenice, okrog 400 kg rži in okrog 600 kg ječmena. Mravljak še v letu 1932 ugotavlja, da je pridelek žit v razmerju s semenom 4:1. Danes je razmerje pri

čutno povprečno 10:1, pri uporabi umetnih gnojil pa 15:1, v nekaterih primerih tudi 20:1. To se pravi, da smo v dobroih 150 letih napredovali pri pridelku žit od 400 kg na 4000 kg.

Največ zaslug za uporabo umetnih gnojil ima očet agrkulturne kemije Liebig, ki je raziskal anorganska ali rudinska hranila. Vodja slovenskega oddelka na Kmetijski šoli v Gorjanci že leta 1878 v svoji knjigi »Umišljeno kmetovalec« navaja Ljubljana in kot rudinska gnojila omenja gips, apno, kredo, lapor, razne soli, pepel. Od tega časa je med kmetovalci udomačil izraz »izuzeti za sadjarja. Potem je bilo nekoga treba za hmeljarška dela. Določili so mene in me poslali na tečaj v Vrbje,« je pripovedoval počitnik »Ta pa je, so mi odgovorile in se povedale: »Tani ga boste našli!«

T. D.

žice. Ko sem stopil za njimi, so si žene brčas mislile: »Le kaj bo ta mestni pri nas dejan?« rekle pa niso niti. Ko sem jih nekaj časa opazoval, kako prekopavajo prst in odkrivajo korenine hmelja, ki je pokazal prve poganjke, sem vprašal, če je med njimi tudi 28-letni Luka Groznik, hmeljar s kmetijskega posestva. »Ta pa je,« so mi odgovorile in se povedale: »Tani ga boste našli!«

Hmelj obrezeju. Odšel sem pošev po njivi in preskačoval z zeleno gredico na gredico. Pravkar je Ludvik Čepel razlagal tovaršu, kako je treba delati, da mlaček ne bi preveč poškodoval. Ko sem se mu približal, ker je vstal, mi se gel v roko in řeza začela povzročiti.

T. D.

Na severni strani Šentjernej, po cesti, ki pelje proti Krškemu, je v zgodnjih junih urah odšlo nekaj žena. Potem se je medenje pomesevalo nekaj mož in zavili so na desno stran med pravilno razpojene drogove na njivi in pod-

Obisk pri Šentjernejskih hmeljarjih

Nekaj besed za vse

V vseh kmetijskih zadrugah se kmetovalci pa tudi kolektivi pripravljajo na volitve novih zadružnih svetov, ki bodo upravljali zadruge za dobo dveh let. – Resno je treba prečiščati, koga bomo volili, saj nas bo kandidat kar dve leti zastopal v zadružnem vodstvu – ugotavljajo kmetovalci. – 23. aprila – takrat bodo volili kmetje – se bo izpremenil v praznik sodobnega kmetijstva. – Ko sestavljamo kandidatne liste nikar ne pozabimo na žene! Ze mnogo smo pisali o tem, da so se one prve ogrele za sodobno kmetijstvo, pa tudi nemajmo del bremen kmetijske preizvodnje leži prav na njihovih ramenih. Na slike: član zadružnega sveta KZ Trebnje z dviganjem rok potrjujejo kandidatno listo za nov zadružni svet.

Janez Udovič

napravijo. Le tako bo pridelek dober. Lepo je, če delam z domačinom.

»Morda boste zato, ker dobro poznate dela pri hmelju, končali še kako srednjo kmetijsko šolo. Vas veseli?«

»Rad bi se učil. Ce bom le mogel, saj je hmeljarstvo moje opravilo.«

Potem je spet čepe razlagal, kako bi moral vse delati. Vseko jutro bo prisel v posluševalno vedenje v novi vrsti. Žene in možje ga bodo poslušali tudi navpične žice.«

»Kakšne so vaše želje?«

»Da bi vsi v redu delali! Saj se hitro pričuje in tudi dobro

Ivan Zoran

Nevarni škodljivec brstov vinske trte

Z nekaj let se mnogi dolenski in bizeški vinogradniki prisluhajo, da jim nek škodljivec spomladi objeda brste vinske trte ravno v času, ko začne trta odganjati. Nevarni škodljivec je trsn rilčkar (Ottiorhynchus luteus L.), ki ga Hrvati imenuje »pipa vinove loze«. Trsn rilčkar je hršč jajčastega telesa, temnokostanjeve barve, pokrit s finimi luskicami z zelenimi ali zlatimi lisami, drobnozrnate, hrapave kože. Dolg je nekaj več kot 1 cm. Ime debel rilček. Hršček prileže spomladi iz zemlje in najprej dela skodo s tem, da grze nabrekajo brste vinske trte. Ce je hrščev velik, je tudi škoda velika. Ko so listi trte popolnoma razviti, zapuste trto in objedajo breskve, najraje pa se izogneta na lucerne. Samica trsnega rilčkača izleže poleti jajčeca v kupčkih v podnožju trte ali lucerne. Iz-

legle ličinke gladajo najprej tanke, nato pa tudi debeljše korenine trte in lucerne. Preobrazba ličinka v hrošč se izvrši v zemlji, kjer počakajo spomladi na tople dni, da začno svoje pogubno delo iznova. Skodo delajo hrošči z objedanjem brstov spomladi, ličinke z objedanjem korenin.

Škodljivec zatiramemo tako, da tek preden se začne odpirati brsti vinskih trtov, poškropimo vinskih trtov, raztopimo v raztopino svilenega arzenata (400 do 700 gramov na 100 litrov vode) z 1% tekočim pantakanom ali pa z 2% raztopino aldrina ali isto koncentracijo dielidrina. Za 1 ha rabimo sedaj le okrog 200 litrov škropiva, ker je trta obrezana in brez poganjkov. Skropljenje je treba opraviti v prvi polovici aprila. Ker ležijo hrošči iz vinograda v vinograd, bo škropljenje učinkovito le tedaj, če

bodo škropili vse vinograde okoliša, kjer je več vinogradov skupaj. Nevarna žarišča škodljivca so posevki lucerne, proti katerim je predvsem potrebno zavarovati vinograd s škropljencem.

M. S.

Gozdarska služba pri KZ v Črnomlju

Na zadnjih sejih sveta za kmetijstvo in gozdarsvo občinskega odbora Črnomelj je bil sprejet sklep, da se pri kmetijski zadrugi ustanovi gozdarski obrat. Ustanovitev gozdnega obrata je plod vrste razprav kmetijskih in gozdarskih strokovnjakov naše občine. Naloge tega obrata res niso majhne, saj bo moral skrbeti za strokovnejše in smotnejše izkoriscenje gozdov. Nad 1300 ha izločnih kmetijskih površin dokaj ogrožena.

Gozdarska poslovna enota pri Kmetijski zadrugi v Žužemberku je našla izhod v silu z zavajanjem z gasilskimi brizgalnami, kar pa ne sme postati stalno delo, ker se zemlja s takim zavajanjem zbitja in dobitva slabia fizikalna svojstva. Prav bi bilo, da bi se v okrajnem merilu le poiskala manjkanjo sredstva za napeljavno vodo v tako lepo urejeno drevesenico.

T. D.

Združitev KZ v Loki s KZ v Sevnici

19. marca so na občnem zboru KZ v Loki sklenili, da se tamoznje KZ priključi v sevniški kmetijski zadrugi. V Loki ostane le svet podružnice. Razpravljali so tudi o tem, da ostanejo kmetijski stroji v Loki, po potrebi pa bi jih poslali tudi v Sevnico. Prav tako ostane v Loki še naprej klavnica, za katere skrbi KZ. Ker ležijo hrošči iz vinograda v vinograd, bo škropljenje učinkovito le tedaj, če je brčas neuporabni, in jih nopravili.

S. Sk.

Jože Skof

pa se po nepopolnih statističnih podatkih približno 70 odstotkov delavcev na delo vozi. Ce bomo razlike v povečanih prevoznih tarifah v celoti plačali, bomo v ta način porabili znatna sredstva. Sindikat je zato mišljeno, naj kolektivi o tem resno razpravljajo in naj se raje odločijo same za plačilo dela razlike, preostanek pa naj namenijo stanovanjski izgradnji. To rezultira za strokovneje in smotnejše izkoriscenje gozdov. Nad 7000 ha kraških gozdov, stelninskih površin in gmatnih kljucih po tukojšnjem pogozdovanju. Stroški gozdarske službe bo treba zmanjšati z boljšo organizacijo dela in čimveč sredstev, ki dokažejo iz gozdovih virov, vložiti v gozdarsvo. Kmetijska zadruga ima za novi obrat že zagotovljeno potrebno število gozdarskih inženirjev in tehničnih delavcev.

Občni zbor ObSS bodo do 20. aprila zadrževati. Ker je bilo v nova vodstva podružnic izvoljenih mnogih mladih ljudi, bo treba takoj organizirati seminarje. V poročilih naj ObSS nakažejo nalage in soodgovornost preizvodjalcov za razvijanje komunalnega sistema. Komisije ObSS naj nastopijo na občnih zborih s svojimi problemi in storilci. Razmisljati je treba tudi o podobrih in grupah v sindikalnih podružnicah večjih podjetij. Poročila na naj bodo kvetka in izbrana.

M. JAKOPEC

Za Videm-Krško so izbrani

Po večmesečnem delu je bilo v našem okraju okoli 40 dramatičnih predstav, ki so jih ocenjevale posebne komisije občinskih dramatičnih sestov. To je posebno lep uspeh na področju amaterske dejavnosti in komisije, ki so izbrala najboljše skupine za okrajno revijo, niso imele najlažjega dela, saj je v nekaterih primerih odločala samo točka razlike. Kvaliteta je na splošno bila prenenetljivo dobra in skupine so se resno potrudile tako glede izbora dela kot same izved-

be.

Po sklepu okrajnega dramatičnega sveta lahko na okrajni reviji nastopijo vse tiste skupine, ki so jim komisije prisodile vsaj 70 točk od 75 možnih. Pri takovkovanju so komisije ocenjevale izbor in idejnjo interpretacijo, podajanje teksta, situacijo in mimiko, oblikovanje značajev, ubranost in soigro, dinamiko, sceno, kostume, maske, razsvetljavo in množičnost pri zasedbi igre.

Na okrajni reviji, ki bi do 5. do 15. maja v Vidmu-Kršku

skem, bo nastopilo 7 skupin, ki so dosegle potrebovno kvalitetno:

Dramatska skupina Svobode "Brač Milavčev" iz Brežice bo nastopila z Držiščevim komedijom »Tripte de Utolče«. Premiera igre je bila 25. marca in jo je komisija ocenila z 71 točkami. Igro je režiral Bogo Javoršnik, ravnatelj gimnazije, ki režira že deseto leto, sceno pa je pripravil Ivan Vogrinč.

Prosvetno društvo gimnazije iz Črnomlja bo prikazalo Anatolijev dramsko drama »Vsi moji sinovi«.

Franko, ki jo je režiral in scenko opremil Matja Pogorelec, profesor na gimnaziji. Premiera igre je bila 14. januarja.

Gledališčniki Prosvetnega društva »Janez Marenčič« iz Metilke bodo zastopali metliško občino. Režiser Viktor Švigelj, po poklicu učitelj, ki je v tridesetih letih svojega amaterskega režišerskega dela režiral že preko 40 iger, je pripravil režiško in scenko dramsko Arthurja Millerja »Vsi moji sinovi«.

V režiji profesarja Toneta Trdana, priznane ustanoviteljice kvalitetnih dramskih predstav, in v inscenaciji Rika Urha bo gledališče Svobode »Dušan Jerib« iz Novega mesta prikazalo Paterlek - Hamiltonovo dramsko drama »Plinska luč«.

Komisija v sevniški občini se je zelo težko odločila, ker je bila konkurenca najmočnejša. Izbrala je Marijana Marinčič komedijo »Muza na manzardi«, ki jo je uprizorila lani na reviji Svoboda iz Sevnice. Režirala je Minka Gale in je to ena njenih številnih režij.

V občini Videm-Krško sta dve skupini dosegli potrebovno število točk in to obe z igro »Sveti plamen«. Obe skupini bosta nastopili na reviji, kar bo prav gotovo zanimivo. Igrali sta pripravili Svoboda iz Sevnega v režiji in v inscenaciji znanega amaterskega režisera Antonija Horjaka in dramska skupina brestanske Svobode v režiji in po scenki zamislili Pavle Zajeceljšek, ki je to petnajsta učna uspeha režija.

Sedem igralskih skupin bo na reviji prikazalo najboljše dramske dosegake našega okraja v letosni sezoni in upravičeno prizakujemo, da bo revija res pravi učinek, moramo pri delu DU univerze pomagati, ne pa njene dejavnosti ovirati.

Medtem ko smo pred leti na različnih predavanjih v Novem mestu opazili, da malo ljudi vse letošnjih predavanjih te vrste ne udeležijo, v občini Videm-Krško DU si namreč pridržava. Imamo res odlične predavanjice in tudi zanimivo snov (n. pr. povzetanje po tuji deželi). Prav zaradi tega so obiskovalci napolnili že večkrat obre dvorani. Čeprav opažamo, da zadnji čas pojemna mladina za tega pridržava. Imamo delavske univerze še vedno stalno občinstvo.

Morda bi prireditvejti svetovali,

PRIPRAVE ZA GRADNJO INTERNATA

Okradni svet za prosveto je na zadnji seji sprejel investi-

Glasbeni festival v Zagrebu

Odbor za mednarodni festival sodobne glasbe pridržava v drugi polovici maja veliko glasbeno manifestacijo v Zagrebu. Od 17. do 24. maja bo osem gledaliških predstav in deset koncertnih pridržava. S svojimi deli bodo sodelovali najboljši domači in tudi glasbeni ustvarjalci. Razen tega bo še 7 razgovorov o razvoju, ponemu, namenu in uspehih sodobne glasbene dejavnosti.

Ljubitelji glasbe se za festival lahko prijavijo že prej. Od 15. aprila do 9. maja lahko kupijo vstopnice in rezervirajo prenosi v Zagrebu. Pri tem imajo za 40 odstotkov popusta. Če pa se za pridržave prijavijo delovni kolektiv (najmanj 30 članov), je 50 odstotkov popusta. Vstopnice in rezervacije si preskrpite v Hrvatskem narodnem kazalištu in v Centroturistu v Zagrebu, Beogradu, Splitu, Puli, Opatiji, Dubrovniku in na Hrva-

ciji program za gradnjo internata v Smiljalu pri Novem mestu. Gradnja bi potekala v več etapah. Najprej bi ga zgradili do drugega nadstropja, se pravi kuhinjo, upravne prostore, stanovanjske prostote (za 171 postelj) in še nekatere druge prostore. V internatu, ki bo zelo ekonomično urejen – na enega dijaku bo prislušalo 17,1 kv. metrov – bodo imelo spalnice sklopljive postelje in bodo služile hkrati za učilnice. Gradnja internata je potrebna, saj imajo dijaki zdaj »internate« v frančiškanskem samostanu, kapitiju in drugih. Kasneje bi ta internat dvignil za dve nadstropji in bi imeli v Smiljalu skupno s sedanjimi internatskimi prostori mesta za 500 »internatarjev«. Gradnja novega internata bi stala 150 milijonov din. Sredstva še niso zagotovljena.

Po nekaj tedenskem zastoju je dejavnost novomeškega mladinskoga kluba spet ozivela. Dosedanje delo in delo na program za prihodnje udejstvovanje ponovno potrijeva da načrti ne bodo ostali samo na papirju, ampak poskušajo mladinci najti nove oblike dela in novo vsebino. V ta namen bodo v klubu pridržali več predavanj; posebno zanimivo bo zdravstveno predavanje za dekleta. Več skrbni bodo posvetili tudi vaški mladini, ki ima manj možnosti za izobraževanje. Spored za novoselje namreč literarne večere in gospodarska, politična, društvena, zdravstvena in druga predavanja. Hkrati se bodo mestni mladinci zbirali z vaškimi.

Pobuda za sodelovanje med republiškimi mladinskimi klu-

bi ni nova, vendar lahko rečemo, da je novomeški klub daleč pred drugimi v Sloveniji. Ze obiski, ki so si jih izmenjali karlovški in novomeški mladinci, so potrdili, da imajo na Hrvatskem mladinske ustanove prav tak namen kot nasreč, namesto, da dejavnosti niso vezane na določeno področje. Novomeščani in Karlovčani so že zgodovorili o skupnem toršču dejavnosti. 21. maja bo v Novem mestu pridržava, ki bo obsegala predvsem športno dejavnost. Pomerili se bodo v nogometu, košarki in obokji. Pri novomeškem mladinskem klubu je že formiran pripravljalni odbor, ki bo tekmovalne ekipe sestaviti in se podrobneje prizadobil o poteku dvoboja s Karlovčani.

Težnja novomeške mladine

po nekaj tedenskem zastoju je dejavnost novomeškega mladinskoga kluba spet ozivela. Dosedanje delo in delo na program za prihodnje udejstvovanje ponovno potrijeva da načrti ne bodo ostali samo na papirju, ampak poskušajo mladinci najti nove oblike dela in novo vsebino. V ta namen bodo v klubu pridržali več predavanj; posebno zanimivo bo zdravstveno predavanje za dekleta. Več skrbni bodo posvetili tudi vaški mladini, ki ima manj možnosti za izobraževanje. Spored za novoselje namreč literarne večere in gospodarska, politična, društvena, zdravstvena in druga predavanja. Hkrati se bodo mestni mladinci zbirali z vaškimi.

Pobuda za sodelovanje med republiškimi mladinskimi klubimi je bila res licno napisana. Nato je čakal. Sredi septembra je prejel odločbo: Delavški svet vam je na svoji seji... dodelil štipendijo. Zglasite se v upravi, da podpišete pogodbo.

Pred tem je preživel dva meseca na avtomobilski cesti. Udarščica značka je krasila njegovo najboljšo obliko, ko je vstopil v upravne prostore. – Ali je direktor doma? – je plašno vprašal starejši uslužbenec na hodniku. – Kaj bi mu pa radi? – Veste, prisel sem podpisat pogodbo za štipendijo! – Soba 281 – je bil v množici vratil je našel številko 28, zadržal dih, potrkal, vstopil in pozdravil. Ničke ni odzdravil. V lepo opremljeni pisarni je za bleščico mizo sedel lepo, mledo dekle, zasranano strmelo skoz okno in grizlo kemični svinčnik. Čakal je, zakašjal in se prestopil. Dekle se je obrnil.

– Želite, prosim? je zapel sladki glasek, čelo pa se je udrušno nagubalo. Povedal je. Z vzhodom je ustala, iskala po omara, izlektka mapo, mu ponudila obrazec. Jaka Student je podpisal, dobil lepo preganjen izvod pogodbe in z muko izdal. – Ali bi si lahko ogledal tovarno? Stroj me zanimajo, veste, zato grem na tehniko! –

Poblik začudenja je pretekel lepi obrazek.

– Za take stvari pa nimamo časa in posebno dovo-

ljenje je potrebno! – je zagostolela in ga premerila zvuka. Toliko, da je našel vrata, ko je poparjeno odhajal...

Nato je opravil prvi izpit z desetko. Ponosen in srečen hkrati je pisal kolektivu pisma. Odgovora ni bilo. Ko je naredil drugi in tretji izpit spet z desetko, je pisal vnovič. Obkrat zaman. Štipendija je prihajala z zamudo, ni si upal v pismo vprašati zakaj in zaprositi, nato jo pošljavo bolj redno. Težko je brez denarja. Vsako leto poleti se je ponudil na praks. Vedno je prejel le suh odgovor, da ga ne potrebujejo.

Prihoden leta bo Jaka Student tam nekje junija meseca končal tehniko. Vseskozi je bil med najboljšimi študenti. Nato bo moral osvajati Trdnjava. Osu-

jati bo moral ljudi, ki so ga že prvikrat sprejeli brez topline.

Težko bo šlo...

O predavanjih delavske univerze v Novem mestu

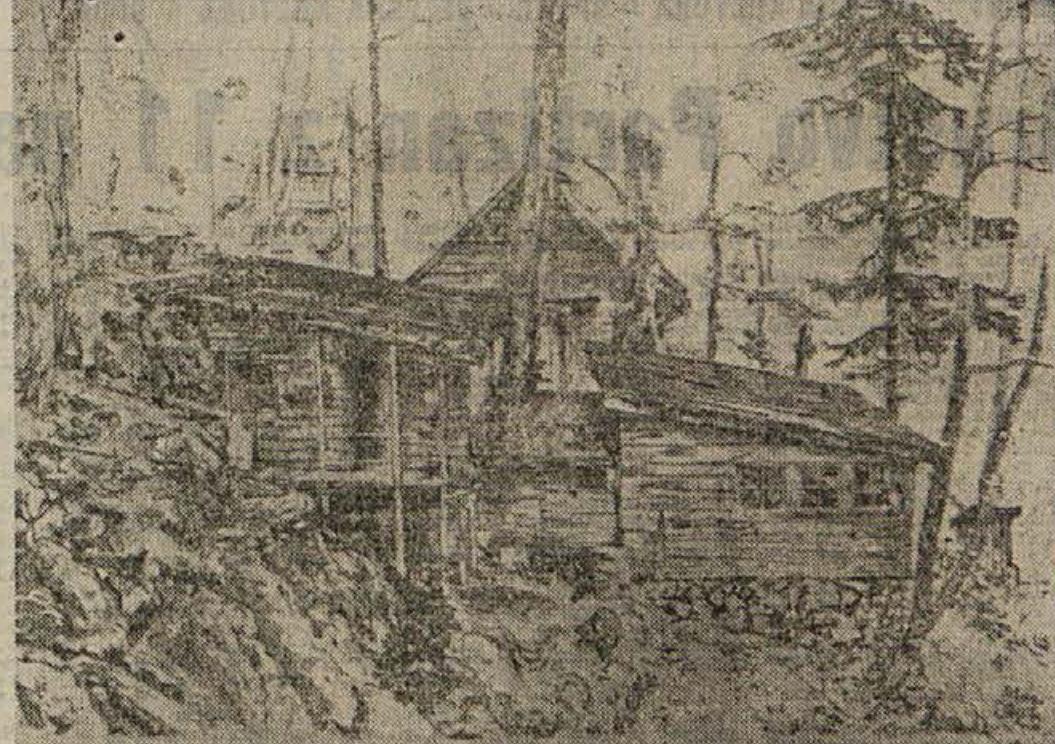
da bi v prihodnje med predavanja uvrstili več filmov, kar bi nedvomno pritegnilo še marsikaterga obiskovalca.

Se so bili radi povedali: želeli, da bi bila predavanja na 14 dni in ob določenem času. Tudi dvorano bi moral imeti stalno. Kar nerodno je bilo došle, kadar je moral prizadevati tajnicu DU zadnjem dan istakti prostor in odlagati začetek pridržave. Ce je to pravilno biti kvalitetni, da bodo dobrojno proslavili velike dni naše zgodovine.

V juniju bo plenarna seja vseh skupin, ki bo obravnavala delo društva v novih pogojih.

Na seji so sprejeli priporočilo.

Na zadnji seji sprejel investi-

Dora Klemenčič-Maj: PARTIZANSKA TISKARNA SLOVENIJA

Vesela pesem iz mladih grl

Se tri dni in v vseh naših občinskih centrih se bo zbralo nekaj tisoč pionirjev in mladincov. 16. aprila bo veličasten nastop mladega rodu, ki bo pel v slavnih preteklosti in življenju, ki ga uživa. Občinske revije pionirskev in mladinske pevskih zborov bodo najbolj mnogoljubna kulturno-prosvetna manifestacija v letosnjem letu. Mnogica pevcev, ki je z veseljem vadila vse mesece, počivalovala in vsej uresničevala v tem prazniku, je dobitnik priznanja v letosnjem letu. Vabimo prebivalce Brežice, Metilke, Novega mesta, Krke in Domu Partizana ob 9. uri dopoldne;

V NOVEM MESTU: v dvorani Krke ob 9. uri dopoldne;

V SEVNICI: v Domu Partizana ob 9. uri dopoldne;

V VIDMU-KRŠKEM: v Domu Partizana ob 9. uri dopoldne;

V TREBNJEM: v Domu ljudske prosvete ob 9. uri dopoldne;

V BREZICAH: v Domu Jugoslovenske ljudske armade ob 9. uri dopoldne;

V CRNOMILJU: v Domu ljudske prosvete ob 13. uri popoldne;

Predsedstvo sveta Svobod in PD ob 9. uri dopoldne;

V METLIKI: v Domu Partizana ob 9. uri dopoldne;

V NOVEM MESTU: v dvorani Krke ob 9. uri dopoldne;

V SEVNICI: v Domu Partizana ob 9. uri dopoldne;

V VIDMU-KRŠKEM: v Domu Partizana ob 9. uri dopoldne;

V TREBNJEM: v Domu ljudske prosvete ob 9. uri dopoldne;

V BREZICAH: v Domu Jugoslovenske ljudske armade ob 9. uri dopoldne;

V CRNOMILJU: v Domu ljudske prosvete ob 13. uri popoldne;

Predsedstvo sveta Svobod in PD ob 9. uri dopoldne;

V METLIKI: v Domu Partizana ob 9. uri dopoldne;

V NOVEM MESTU: v dvorani Krke ob 9. uri dopoldne;

V SEVNICI: v Domu Partizana ob 9. uri dopoldne;

V VIDMU-KRŠKEM: v Domu Partizana ob 9. uri dopoldne;

V TREBNJEM: v Domu ljudske prosvete ob 9. uri dopoldne;

V BREZICAH: v Domu Jugoslovenske ljudske armade ob 9. uri dopoldne;

V CRNOMILJU: v Domu ljudske prosvete ob 13. uri popoldne;

Predsedstvo sveta Svobod in PD ob 9. uri dopoldne;

V METLIKI: v Domu Partizana ob 9. uri dopoldne;

V NOVEM MESTU: v dvorani Krke ob 9. uri dopoldne;

V SEVNICI: v Domu Partizana ob 9. uri dopoldne;

V VIDMU-KRŠKEM: v Domu Partizana ob 9. uri dopoldne;

V TREBNJEM: v Domu ljudske prosvete ob 9. uri dopoldne;

V BREZICAH: v Domu Jugoslovenske ljudske armade ob 9. uri dopoldne;

V CRNOMILJU: v Domu ljudske prosvete ob 13. uri popoldne;

Predsedstvo sveta Svobod in PD ob 9. uri dopoldne;

V METLIKI: v Domu Partizana ob 9. uri dopoldne;

V NOVEM MESTU: v dvorani Krke ob 9. uri dopoldne;

V SEVNICI: v Domu Partizana ob 9. uri dopoldne;

V VIDMU-KRŠKEM: v Domu Partizana ob 9. uri dopoldne;

V TREBNJEM: v Domu ljudske prosvete ob 9. uri dopoldne;

V BREZICAH: v Domu Jugoslovenske ljudske armade ob 9. uri dopoldne;

V CRNOMILJU: v Domu ljudske prosvete ob

PRAZNIK VELIKE LOKE

Na Veliki Loki praznjujemo že devet let krajenvi praznik, ki nas spominja na zmagoslavno bitko pod Medvedjem, kjer je 18. aprila 1942 mala partizanska četa razbila kolono sovražnikovih kamionov, naloženih z vojaki. Ta praznik je postal že tradicionalen. Letos ga bomo pravili še vse bolj svečano, ker bo vse naše ljudstvo praznovalo 20-letnico ljudske revolucije.

V letih po vojni smo veliko napredovali. Zgradili smo zadržni dom, kjer je prostor za kulturnoprosvetno življenje. Posebno mladina vsa leta po vojni s pridom izkorisla to pri-

Težka je pot nazaj

Trije zaporniki so decembra lani prezagali rešeteče ječe in pobegnili. Vsi skupaj so se po krajevni času našli spet za rešetečki in pred kratkim še zadnji izmed njih pred sodnikom.

Oboženi France, ki se je moral zagovarjati, da je prisrelbil žago za železo, je že star znanec sodišča. Pred nekaj dnevi je komaj odslužil leto dni strogega zapora zaradi spravljanja ljudi čez mejo, zdaj nadaljuje »sedjenje« zaradi kraje. Pravkar ga sodijo zaradi pobega iz zapora, vendar je takrat, ko je pobegnil iz zapora, počenil tudi čez mejo. Toda onkrat meje imajo svojini nepridržljivo dovolj, zato so našega Franceta že po nekaj urah vrnili našim oblastem. Domna pa oboženega Franceta čaka žena in pet otrok, starih od 5 do 12 let. Vsi so potrebeni skribi, očetove vzgoje, prijetnega doma...

— Očka, kje si?

Oboženece se je zdržalo. Ob sodnikovem govoru se je zamislil, a potem ni niti priznal.

Pazniki so vodili priče, same mlade može in fante — same zapornike. Vsi bremenijo obožence, da jim je verjetno on pod vratih portill v celiči žago, vendar ga niso videli. Da potrebujejo žago pa so govorili samo njemu.

Spet nova priča. Sodnik:

— Vas sem pa jaz solid, ne?

— Vi, gospod sodnik.

— Pa niste že prestali tiste kazni?

— Ze sem jo odsedel, pa sem se spet znašel v luknjici zaradi neke kitre. Ra. Pa je res nisem jaz zvez.

— Nekomu, ki je že večkrat kradel, je težko verjeti, da ni spet.

In potem:

— Boste sploh kdaj prisljali iz zapor? — Pa tako mladi fantje.

France je bil spet obsojen.

Zunaj pa teče življenje dalje... P.c.

Novomeška kronika

Plavinsko društvo v Novem mesecu bo privedlo v nedeljo, 16. aprila, avtobusni izlet do Gospodine na Gorjanci. Odleto v Glavnega mestca ob 7.30. Vrata vratite popoldan. Od Doma Vinske Paderščice napravimo nato še izlet na Trdinov vrh. Prijeve in vplavila sprejemamo. Potovanj uradnik Gorjanci do sobote, 25. aprila, popoldan do 18. ure. Vse ljubitelje naših Gorjancev vabimo, naj se izda udeleže. Ljubitelje planin pa vabimo, naj se vpišo v društvo v poslovvalnici potovanega urada.

Hotel Metropol se pravljiva na sezono. Letos so preuredili notranje gostinske prostore, preuredili zidove, popravili notranje opaže, namestili nove stropne luči in v velikem stopnji položili na zidove. Prijeve in vplavila sprejemamo. Potovanj uradnik Gorjanci do sobote, 25. aprila, popoldan do 18. ure. Vse ljubitelje naših Gorjancev vabimo, naj se izda udeleže. Ljubitelje planin pa vabimo, naj se vpišo v društvo v poslovvalnici potovanega urada. Snell so

NOVOMEŠČANI!

V izložbi lekarne je razstavljena skica bodoče ureditve novega mestnega upravnega in kulturnega središča. Občinski ljudski odbor vabi vse prebivalce mesta, da si skico ogledajo, morebitne pripombe pa sporocanje pismeno na odsek za gospodarstvo pri občinskem ljudskem odboru do 25. aprila 1961.

ZA KRAJEVNI PRAZNIK

VELIKE LOKE

ki ga praznjujemo 18. aprila 1961, čestitamo vsemu prebivalstvu območja Krajenvnega urada in mu želimo uspehov pri izgradnji socialističnih odnosov na vasi.

Zveza borcev Velika Loka ● SZDL ● ZK ● LMS ● ZVVI ● KZ Trebnje - poslovna enota Šentlovrenc ● KUD »Ivan Cankar« ● PGD ● Trgovska podjetje Trebnje - poslovna Velika Loka in gostilna Metoda Bizjak

Pred sezono v Dol. Toplicah

31. marca je bil v Dolenskih Toplicah občini zbor turistične društva. Poudarili so, da naselje ni več samo zdraviliško, ampak prihaja tja vedno več domačin in tujih turistov. Tudi zdraviliške prostore urejajo te dni v Dolenskih Toplicah. V velikem bazenu so položili nove ploščice in je že vse pripravljeno za prve kopalec. Kmalu bo oživelj tudi športni bazen, seveda, če bo toplejše vreme.

Drago Gregorc

Novice z Gor. Blance in okolice

Ze lani smo na Blanci s pomočjo senovske občine dobili televizijski aparat, ki je nameščen v soli. Od vsega začetka je bilo v vasi veliko zanimanja za

dočebitev, saj je ena najaktivnejših organizacij, zlasti AMZ, ki je prejel že republiško in okrajno nagrado. Tudi druge organizacije ne zaostajajo. Organizacija ZB je zgradila spo-

menik padlim borcem, pred dvema letoma pa je razvila svoj prapor.

Pretelko leto so vse organizacije vložile veliko truda za izgradnjo vodovoda Stična-Treb-

nje. Izkopali smo preko 2 km glavnega jarka, razen tega pa zgradili odcep v vas. To delo smo vložili preko 1000 prostoletnih delovnih ur.

Pred dnevi smo dobili tudi televizijski aparat, saj katerega so dali denar KZ Šentlovrenc, Ljudska mladina ter KUD.

Zadnje čase so dobri pogoj za ustavitev kmetijskega obrata. Mnogi kmetje ponujajo zemljo. Težave so v tem, da ni sredstev za gradnjo hlevov. Upamo pa, da bodo v petletnem perspektivnem planu premagane tudi težave in bodo tudi naši ljudje lahko hitreje šli v korak z napredkom in socializacijo vasi.

Anton Zibert

Na Smerjaku je gorel gozd

V nedeljo, 26. marca, je okoli enajstih ure ponoči začelo goreti v bivši gmajni — sedaj že zaraščenem gozdu na Smerjaku med Lipjem in Laščami. Požar se je hitro razširil in zajel 4 hektare zaraslega gozda. K sreči požar ni zajel dela parcele, ki je bila pred leti načrtno pogozdena. Kljub temu pa je škoda precejšnja. Kako je prišlo do požara, še ni pojasnjeno, sumijo pa, da je bil podstavljen. Na kraju požara so prihitali prebivalci iz Gradišča in Lipja in požar učastavili. Smerjak je last SLP in ga nameravajo Kmetijska zadruga Zužemberk pogozditi, zato je že vložila prošnjo za dodelitev tega zemljišča v njenoupravljanje.

M. S.

do konca sezone sposobni za delo pionirji miličniki. Naloži teh bo, da bodo pazili na automobile in dajali gostom potrebljana navodila.

Tudi zdraviliške prostore urejajo te dni v Dolenskih Toplicah. V velikem bazenu so položili nove ploščice in je že vse pripravljeno za prve kopalec. Kmalu bo oživelj tudi športni bazen, seveda, če bo toplejše vreme.

Drago Gregorc

televizijske oddaje, ki jih gledajo stari in mladi. Ljudje so zelo zadovoljni, saj jim je to edino razvedrilo poleg predstav, ki jih organizira PD Gor. Leskovc.

Dramski sekcija PD Gor. Leskovc pripravlja igro Divilovec. Igrali klub oddaljenosti redno hodijo k vajam in se pridno pripravljajo za nastop, ki je bo v začetku aprila.

Prebivalci Blance in okolice že dolj časa govorijo o telefonu, ki jim je nujno potreben zlasti, kadar potrebujejo zdravniške ali veterinarske pomoci. Vasi Kalščevic, Gor. Leskovc in Zaglog imajo do telefonske zveze skoraj dve uri hoda. Tudi žola in trgovina sta zaradi slabih cest in oddaljenosti tako rekoc odrezani od sveta.

Treba je sklicati sestanek, na katerem se bomo o tem pogovorili in se obrnili na pristojne organe za pomoč, ljudje pa bodo mnogo pomagali z delom in prispevalli drogovne.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

— Treba je sklicati sestanek, na katerem se bomo o tem pogovorili in se obrnili na pristojne organe za pomoč, ljudje pa bodo mnogo pomagali z delom in prispevalli drogovne.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

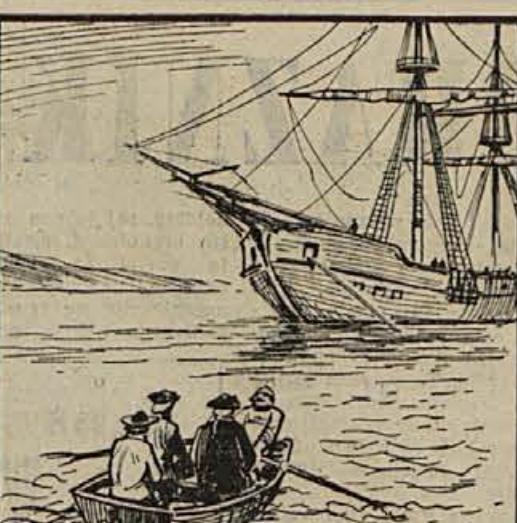
Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

—

Zaljubo: Janez Peper in Stefan, sin Jože z družino ter brat Jože z družino.

37. Ko sem šel iskat Dolgega Johna, me je mušča bojanzen, da bi to utegnil biti oni enogni mornar, na katerega sem moral paziti doma po narodnemu kapitanu Billu. Sedaj mi je odleglo, ker je bil John Silver dobrošen mož. V tem je neki gost stekel proti vratom krčme in planil na cesto. V njem sem spoznal Crnega psa. Začrkal sem: »Hej, primita ga, razbojnika!« John Silver se je hudoval, ker ni capin plačal zapitka. Toda ko je vprašal, če ga kdo pozna, ni dobil odgovora. Le nekdo je dejal, da je prihajal sem z nekim slepcem.

38. »To je bil Pew, slepi Pew!« sem vzkliknil. »Res, prav imaš!« je vzkliknil Silver, »tako so klicali slepca. Ni vrag, da mi nekoč ne bo padel v te moje trde roke!« je divjal kar naprej Silver. V meni pa se je spet oglašala sumnja, ker sem naletel prav v Silverjevi krčmi na Crnega psa. Opazoval sem tega našega novtega enognoga hukarja. Nekdo je vendarle zasledoval Crnega psa, toda brez uspeha. In ko sem videl Silverja besnega zaradi tega neuspeha, mi je sum spet splahnil.

39. S Silverjem sva zavila proti gostilni, kjer sta najučakala mr. Trelawney in dr. Livesey. Dolgi John jima je povedal, kako sem spoznal Crnega psa, in bilo jima je zelo žal, da je ušel. Dolgega Johna sta še pohvalila in ko je odhajal, je mr. Trelawney zakljal za njim: »Danes popoldne ob štirih vsi mornarji na krov!« In doktor je še dejal: »Ta Silver je pravi biser. Zdaj pa vzemi, Jim, svoj klobuk, skupaj si bomo ogledali ladjo.« Ni čudno, da sem ob tem povabilu pozabil na vse druge.

40. »Hispaniola« je ležala precej daleč zunaj. Odrinili smo s čolnom. Na krovu nas je sprejel kapitan Smolett, odločen in strog mož. Na prvi pogled se je videlo, da mu marsikaj ni všeč na krovu. To je tudi odkrito povedal: »Sprejet sem službo za zapečetitimi poveli, zdaj pa sem se prepričal, da vede vsi mornarji več kakor jaz. Mornarji mi niso všeč, gospoda, moral bi jih sam izbrati. Zato sem ukazal prenesti oružje in smodnik na varno in da nam bo pri roki. Mr. Trelawney se je našobil.

Naši trgovinski stiki z Afriko

Mlaude afriške države Gana, Togo, Liberija in Gvineja so tako rekoče že s tistim dnem, ko so razglasile svojo neodvisnost, sklenile z našo državo sporazum o ekonomskem sodelovanju. To je bilo na kraju lanskega in v začetku letosnjega leta, zato obojestranska izmenjava blaga še ni mogla dosegati velikega obsega, narašča pa iz dneva v dan.

Ljubljanski elektronski mikroskop

Laboratorijski za elektronsko mikroskopijo ljubljanske univerze bo začel serijsko izdelovati elektronske mikroskope najnovejše domače sestave. Ti mikroskopi povečajo predmet nad 100 tisočkrat, hkrati pa bodo omogočili izdelavo slik z milijonskim povečanjem. Elektronske mikroskope danes nujno potrebujemo zdravstvene in znanstvene ustanove. Da bi jih uvažali od drugod, bi potrebovali prevlečna devizna sredstva, kajti cene inozemske elektronske mikroskopov se gibljejo od 20 do 100 milijonov dinarjev. Zato bo »ljubljanski« elektronski mikroskop več kot dobrodošel.

Ženske s pipami

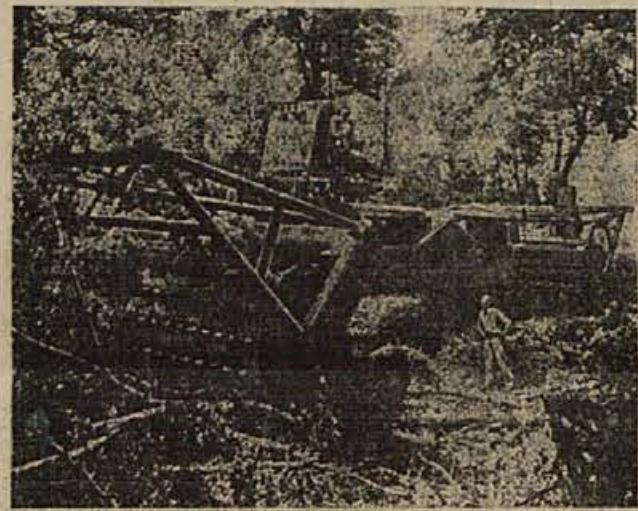
Na Danskem so se podražje cigarete, pa so začele tudi ženske kolidi pipi. Ker je bilo »parks« čedalje več, so zdaj začele danske tovarne pip izdelovati posebne »fajce« za ženske.

Gana je znana v svetu po proizvodnji in izvozu kakava, diamantov in raznih dragocenih rud in mineralov. Jugoslavija je doslej iz Gane uvažala predvsem kakav in tropski les. Gana se pa zanima zlasti za uvoz tekstila, kovinskih predmetov in elektrotehničnega materiala iz Jugoslavije. Naša podjetja in proizvodne organizacije bodo sodelovali pri investicijskih delih v tej deželi.

Pretežno poljedelska država in največji izvoznik banan – Gvineja je sklenila z Jugoslavijo trgovinski sporazum in

sporazum o znanstveno-tehničnem sodelovanju. Glavno izvozno blago Gvineje so banane, kava, boksi, železna ruda. Na seznamu blaga za Jugoslavijo so še ananas, sadni sokovi, kavčuk, surove in strojene kože itd. Tako v Ganu kot v Gvineji bodo naša podjetja zgradila nekaj industrijskih objektov in jih opremili za hidrocentralo na reki Kiprime.

Liberija si prizadeva premagati gospodarsko zaostalost z izgradnjo domače industrije na temelju lastnih surovin. Mi smo doslej izvozili v Liberijo nekaj ribiških ladij. —

Takšni stroji za krčenje pragozda so bili pred dvema desetletjema samo sen posameznikov. Danes pa že popolnejši stroji in sredstva sodobne mehanizacije krčijo afriške pragozdove.

Razstava metuljev

Nedavno so imeli v Frankfurtu tradicionalno razstavo metuljev. Bilo je razstavljenih okrog 30.000 metuljev iz vseh krajev sveta. Največ zanimanja je bil deležen metulj iz družine Attacus Atlas. Metulj je doma v Indoneziji in Ameri čez krila 24 centimetrov.

DRUŽINSKI POGOVOR
»Kaj misliš, Valentin, kakšna bo moda leta 1962?«
»Ne vem, Ijuba Filomena. Moja vrem, da bo preobrnjena iz leta 1954.«

NESPORAZUM
»Ali želite sobo z vodo?«
»Vpraša vratar gesta.«
»Ne, zakaj? Saj nisem postriv!«

VZROK IN PROTIVZROK
»Zakaj si se pravzaprav poročila z Mauricijem?«
»Zaradi denarja.«
»In zakaj si se zdaj ločila?«
»Svet zaradi denarja. Ves vsega sem mu zapravila.«

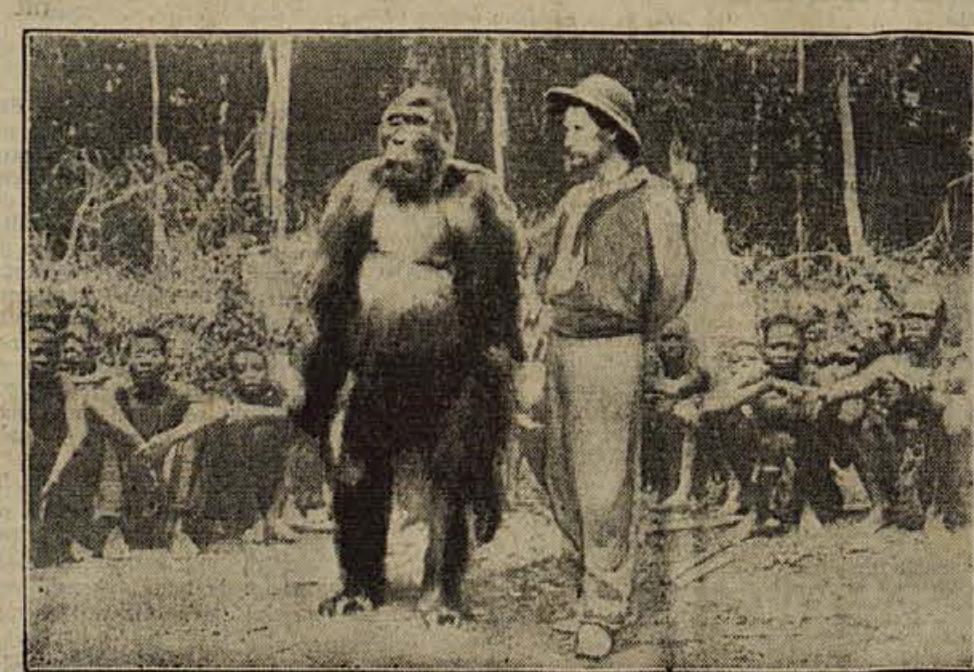
STRUPEK JEZIK
»Kdaj vam je umrl mož?«
»Pet dni po poroki.«
»Torej se ni dolgo mučil...«

ALI POZNATE DOMAČE KRAJE?

pa dobita: Darinka Zupančič, Artiče, in Cvetka Kranjc, Sentlenart 52, Brezice.

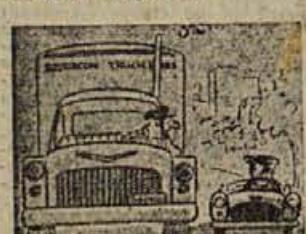
Tanker orjak

Japonci so začeli graditi dve ladji – tankera, ki bosta največja na svetu. Vsak tanker bo imel 130.000 registrskih ton in bo takoj velik, da ne bo mogel pluti skozi Panamski in Sueski prekop. Nanj bodo lahko napolnili 900.000 sodov naftne, ki jo bosta dva tankera prevažala iz Arambie na Japonsko. Tankera bosta dolga po 300 m, široka na najširšem delu okrog 50 m in visoka 20 m. Motorji bodo imeli 28.000 konjskih moči.

Srečanje v pragozdu bi lahko rekli gornji slike. Raziskovalec se je v Afriki s posredovanjem domačinov spoznal z napol udomačeno gorlo.

— Povedala sem mu, da imam več bogato tetu...
— In?
— Zdaj je moj stric!

— No, in kaj so ti še podarili za letošnji rojstni dan?

Mlada dekleta v starinarnici

Zivahnino trgovino z mladimi dekleti je zganjal trgovec s starinarnico Aleksander Kotzbeck v svoji prodajalni v Feuerbachgasse v Gradcu. Ustanovil je pravcati krožek dekleta na poziv in posredoval mlada dekleta na telefonu. Na razpolago je imel dvanajst deklet, ki so za vsako uslužbo prejela 100 do 200 Šilingov. Del tega zneska so morale oddati posredniku, ki je razen tegod od časa do časa tudi posameznim strankam zaračunal manjše ali večje posre-

dovalne premije. Podjetnega trgovca so arretirali, dekleta pa prijavili zaradi prepovedane prostitucije.

Za pridobivanje stranke je starinarnicu služil neke vrste album s fotografijami svojih tlic, ki so imela kaznena navadna imena, kot na primer: »Biser, Jadrana, »Baročni angel« in podobno.

S to afero povezujejo v Gradcu tudi poskus samomora, do katerega je prišlo kmalu po araciji podjetnega starinarnca.

Neko 21-letno »barsko dekle« je skočilo z Radetškega mostu v Mure, vendar je jo usluženec graške kriminalne policije še pravčasno rešil.

Motorizacija leta 1960

v zasebni lastnini 12.000. Po skupnem številu potniških avtomobilov pa je bila na prvem mestu Srbija (18.050), na drugem Hrvatska (15.320). Motociklov je imela največ Hrvatska (23.430), nato Slovenija (20.530) in Srbija (18.820).

Spet rekord

Reaktivno potniško letalo Conwar 880 je preletelo razdaljo od New Yorka do Chicaga (1418 km) v eni ur 15 minut. Letelo je v višini 10.000 metrov in s povprečno hitrostjo 1365 kilometrov na uro doseglo nov hitrostni rekord potniških letal.

georgij volodin

27
MODRI ŽAREK

Saša je stopil na breg, čeprav nerad. Razgrnil je jopič in legel manj. Pod sabo je začutil trdi naboj. Rad bi pogledal sanit, pa nikakor ni mogel ostati sam ali vsaj s Koljo, ker se je Gorčakov zmeraj vrtil okrog njega. Ko so spet zapluli, je Saša krmrjal, Gorčakov pa vesil, vendar je šlo zdaj še bolj počasi.

»Vidiš,« se je smejal Gorčakov, »sam si zavolil na pesek, prej si pa mene grajal.«

Bilo je se dalec do noči, ko je Gorčakov zaprosil Kolja:

»Poglej no, kaj pravi barometer?«

Kolja je pustil veslo in začel brskati po torbi.

»Vihar,« je rekel. »Napoveduje vihar.«

»Hm,« je rekel Gorčakov. »Poiskati si moramo prenocišče.«

»Saj je se prezgodaj, je ugovarjal Saša.«

»Ni, prijatelju ni! Moramo se pripraviti.«

»Obrni je coln k bregu, pogledal kraj, kjer se ustavili, in bliž zadoljen. «Dober prostor, kolja. Kar ostanimo!«

Saša je le nerad privolil. Znossili so pritojili na breg, zakurili ogenj in nadenj obesili kolček.

»Vidva kuhatja, jaz pa poščem prostor za šotor!« je rekel Gorčakov in zavil ob reki.

Saša mu je obrnil hrbet, hitro vzel z žepa naboj in stresel vsebino na dlan. Kaj pa je to? Čudno!... Pogledal je natančneje in se zdržal.

»To ni sanit!«

Kolja je zaslikal prestrašen Sašev šepet, pustil krompir in stegnili vrat. Saša mu je pokazal kamencike:

»Kolja, to ni sanit!... Sanita ni več.«

»Kje pa naj bi bil?« Kolja je pogledal okrog sebe. Dal je kamencik med zobe in prizadel. »Res je, to ni kovina.«

Zdajci je iz grmovja stopil Gorčakov.

»Oho, fanta, sta pozabila na večerjo?...«

Kolja se je na dlan strelil naboj, v drugo kamence. Kolja se je prestrašeno obrnil. Oba sta molče opazovali Gorčakova.

»Kje, da hočeta vse delati na skrivaj,« je užaljen rekel Gorčakov. »Brž ko kaj najdet, že šepetata!«

Saša se je ugriznil v ustnico, nato pa hitro stegnil ruko proti Gorčakovu in odpril pest.

»Kaj je tole?« je vprašal.

Presenečeni Gorčakov se je zdržal, vendar je bil spet takoj prisaben:

»Tole!« Vzel je z drhteče Saševe dlani kamencike. »Bomo takoj videli... Dasi nisem geolog, pa le lahko razlikujem kamen od rude ali kovine.« Dal je kamencik med zobe kar prej Kolja. »Hm, trd je, presenetno trd. «Porozno je pogledal Sašo in rekel: »Podobno je kovini, ali ne vem, kakšni. Kje sta pa našla?«

»No... našla sva,« je neodločno odgovoril Kolja in gledal, kako tudi Saša poskuša pregristi kamencik, pa ga ne more. Razveselil se je:

»Sia sva pogledat, če je ogenj dobro pogosten,« je rekel Saša.

»Sia sva pogledat, če je ogenj dobro pogosten,« je rekel Saša.

»Jaz sem se pa ustrašil, da se ni na vaju zrušilo drevo.«